

Studiebesök på Ersta museum 13 mars 2019

Det var ett eländigt snöslaskväder, när vi 18 tappra begav oss upp på Erstabergget och närmare bestämt till Ersta Museum, som ligger precis innanför portalen in till Erstaterrassen.

Det var skönt att komma in i värmen. Men värme fanns det bara i det första rummet, så vi råddes att behålla ytterkläderna på.

Vi togs emot av vår guide, Urban Beckfjäll, som presenterade sig som "kyrkosyster", eller mer formellt diakoniassistent.

Han gav oss en första presentation av Ersta diakoni och grundaren Marie Cederschiöld.

Ordet diakoni är grekiska och betyder tjäna, tjänst. Den första verksamheten för Ersta diakoni var grundandet av ett sjukhus på Kungsholmen 1851. Det var dels ett sjukhus för fattiga och dels den första sjuksköterskeskolan i Sverige.

Föreståndarinnan, Marie Cederschiöld, hade utbildats till sjuksköterska och diakonissa på diakonissanstalten i Kaiserswerth, Tyskland. Hon är inte alls lika känd (inte ens i Sverige) som sin kurskamrat Florence Nightingale, trots att hennes insats för sjukvården torde vara minst lika stor. Hon införde hygien i sjukvården, vilket hade varit negligerat tidigare.

Den utställning som är aktuell i museet nu heter "Staden på berget – Ersta diakoni ser människan".

Här på anslaget ser vi bland annat Ersta diakonis ledord: "Där behoven finns, där vill Ersta diakoni finnas."

Vi började sen vår guidade tur i ett rum där vi kunde se hur diakonissornas typiska klädsel såg ut.

Det var viktigt att man kunde se att de var diakonissor, när de rörde sig bland allehanda skumma typer i slumkvarteren. Det var deras legitimation och frisedel. Alla visste att de ville väl.

Den tidigare titeln diakonissa används inte längre. Nu är även kvinnorna diakoner.

I samma rum fanns också ett oblatjärn och oblataskar.

Ersta är idag den största tillverkaren i landet. Drygt fyra miljoner oblater om året produceras för hand.

Oblatbageriet ligger i den andra flygelbyggnaden, mitt emot museet.

Urban visade upp några olika oblatark, ett med stora oblater och ett med små.

Det med stora oblater är för prästerna, som då "bryter brödet" och delar ut det till församlingsmedlemmarna.

Ersta diakoni är ju en ideell förening, som är helt beroende av gåvor för att kunna driva sin verksamhet.

Ingen gåva är för liten fick vi veta. De tar gärna emot frimärken, som de sen kan sälja på vis för en slant i sin "Second Hand"-butik!

Nästa rum var en matsal där bordet var dukat, som det alltid brukade vara, med en vit duk. Det var ett sätt att visa respekt för de ibland både smutsiga och trasiga män och kvinnor som kom till Erstas soppkök.

På bilden syns ett foto av några barn som tänds ljus i adventsgranen. Det är en mycket gammal tradition på Ersta och den sägs vara upphovet till att vi tänds våra adventsljusstakar.

Här fanns också ett foto av "syster Maria i porten", som var den som skötte soppköket.

På väggarna fanns också andra bilder från verksamheten.

Sen gick vi en trappa upp och där hamnade vi i ett rum som visade Erstas barnhem.

Redan i början av diakonissanstaltens verksamhet blev det en viktig uppgift att ta hand om utsatta barn.

Man försökte hålla nere antalet barn till max ett 20-tal, för att de skulle få en familjelik miljö.

Här fick barnen ett tryggt hem och vid behov sjukvård.

I nästa rum fanns en sjuksal iordningställd, som den kunde se ut på det första sjukhuset, som startades av Marie Cederschiöld 1851.

Det var förstås enkelt med våra mått mätt, men det var hygieniskt och fräscht.

Urban avslutade sin synnerligen intressanta guidning med att visa att man också tittar framåt.

Det finns långt framskridna planer på en utvidga dagens sjukhuslokaler med en ny byggnad om 26 000 kvadratmeter. Det fanns bildspel och en hel del annan information om projektet i detta rum.

Den nya sjukhusbyggnaden ska ha entré mot Folkungagatan, vilket kommer att förbättra tillgängligheten avsevärt. Det är en miljardsatsning som kommer att utöka vårdmöjligheterna med 50 %.

De flesta gick sedan över till Erstaterrassen och åt en god lunch, innan vi begav oss hemåt.

Vädret hade blivit betydligt trevligare då.

Vill du veta mer om Ersta diakoni kan du gå in på hemsidan www.erstadiakoni.se.